

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Advies over omgevingsvergunning azc Wijchen

Datum: 1 september 2026

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Het college te adviseren de omgevingsvergunning voor het azc aan de Graafseweg in Wijchen te verlenen.

Aanleiding

De gemeente Wijchen werkt inmiddels geruime tijd intensief aan de ontwikkeling van een asielzoekerscentrum (azc) met 300 opvangplaatsen aan de (parallelweg van de) Graafseweg. Sinds de voorgenomen locatiekeuze in 2023 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en is een uitgebreid participatietraject doorlopen met omwonenden, ondernemers en andere belanghebbenden. In de tussentijd is uit flora- en faunaonderzoek gebleken dat het plangebied belangrijk leefgebied is voor de das. Dit alles heeft geleid tot een aanpassing van het plan, waarbij het bouwoppervlak is verkleind en aangrenzende gronden worden ingezet als compensatiegebied.

Om de realisatie van het AZC mogelijk te maken heeft de gemeente een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Het college is bevoegd gezag om een omgevingsvergunning te verlenen voor het azc. Maar de gemeenteraad moet vooraf aan het college advies geven over de aanvraag. Hier is deze beslisnota voor bedoeld.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
12-04-2023	Informatienota Uitwerking gezamenlijke opgave opvang asielzoekers Z/23/111134
13-09-2023	Beslisnota wijziging locatie azc Z/23/138152
09-04-2024	Actualisatie gezamenlijke opgave asielzoekers Wijchen Z/24/236141 Informatienota
26-09-2024	Beslisnota kennisgeving en kredietaanvraag voortgang asielzoekerscentrum Wijchen Z/24/226375
27-05-2025	Informatienota voor de Gemeenteraad over onderzoek naar das op locatie voor azc Z/25/300313

Gewenst resultaat

Een advies van uw raad aan het college over het verlenen van de omgevingsvergunning, zodat het azc gerealiseerd kan worden.

Argumenten*1.1 Het azc is in strijd met het omgevingsplan, maar wel ruimtelijk passend op deze locatie.*

Geldende bestemmingsplannen worden op grond van het overgangsrecht van de Omgevingswet gezien als 'omgevingsplan van rechtswege'. De locatie heeft de bestemming 'Agrarisch'. Hier is alleen agrarisch gebruik toegestaan, zonder bebouwing. Het realiseren en gebruiken van de locatie voor opvang van asielzoekers is niet toegestaan op grond van het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor het afwijken van het omgevingsplan vereist: buitenplanse omgevingsplanactiviteit, afgekort BOPA.

Het gaat om een tijdelijke BOPA voor 10 jaar. Het azc mag maximaal 10 jaar in gebruik zijn.

Voor deze omgevingsvergunning is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Hierin is gemotiveerd dat wordt voldaan aan het criterium 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (ETFAL).

1.2 Voor deze omgevingsvergunning heeft uw raad de mogelijkheid om bindend advies te geven.

Het college is bevoegd gezag voor het verlenen van deze vergunning.

Maar in de Omgevingswet is geregeld dat uw raad activiteiten kan aanwijzen waarvoor bindend advies geldt. Dat betekent dat het college de BOPA alleen mag verlenen als uw raad vooraf een positief advies geeft.

In het Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie Omgevingswet gemeente Wijchen heeft uw raad activiteiten aangewezen waarvoor het bindend advies geldt. (gewijzigd bij raadsbesluit van 25 juni 2026).

Het azc valt onder een van de aangewezen activiteiten (categorie 4: meer dan 5 onzelfstandige wooneenheden).

1.3 Er is een omgevingsdialoog gevoerd.

In april 2023 hebben we naar buiten gebracht dat we van plan zijn om een azc te realiseren aan de Teersdijk/Graafseweg in Wijchen. Vanaf dat moment hebben we, kort samengevat:

- via de mail, persberichten en website alle geïnteresseerden op de hoogte gehouden van de voortgang;
- persoonlijke gesprekken gevoerd, voornamelijk met direct omwonenden;
- een inloopbijeenkomst georganiseerd voor alle geïnteresseerden (juli 2024)
- bijeenkomsten gehad met direct omwonenden;
- twee klankbordgroepen gevormd, vanaf het najaar van 2024, één voor omwonenden, één voor ondernemers;
- overleg gehad met Stichting Das & Boom over dassencompensatie.

Zoals hierboven beschreven, loopt de aanloop naar deze BOPA-procedure al een aantal jaar. We hebben meerdere keren met direct omwonenden, omliggende ondernemers en andere geïnteresseerden gesproken. Tijdens deze gesprekken hebben we doorlopend aandachtspunten opgehaald voor de inpassing van het azc. We hebben belanghebbenden continu op de hoogte gehouden van de tussenstappen. En bijvoorbeeld ook korte updates gestuurd op het moment dat er geen nieuws was.

1.4 We maken een plan voor dassencompensatie.

De locatie van het azc is belangrijk leefgebied van dassen. Daarom mogen we hier alleen een azc ontwikkelen, als we dit leefgebied compenseren. We maken een plan hiervoor. De hoofdlijnen hiervan hebben we al afgestemd met de provincie. We gaan een omgevingsvergunning aanvragen bij de provincie voor de flora- en fauna-activiteit. Dit is een losse omgevingsvergunning, apart van de BOPA. In de ruimtelijke onderbouwing van de BOPA moeten we alleen uitleggen dat we deze natuuractiviteit gaan aanvragen, en dat het aannemelijk is dat deze verleend zal worden.

1.5 We geven uitvoering aan de motie 'Terreininrichting op en rondom asielzoekerscentrum'.

Uw raad heeft op 26 september 2024 een motie aangenomen 'Terreininrichting op en rondom asielzoekerscentrum'. In deze motie heeft u het college verzocht:

Onderstaande maatregelen over de terreininrichting op en rondom het asielzoekerscentrum mee te nemen in de nog te maken afspraken met het COA:

- *Een afsluiting van de Korte Smallesteeg voor verkeer (waaronder gemotoriseerd verkeer, niet-gemotoriseerd verkeer en voetgangers);*
- *Het aanbrengen van omheining rondom het terrein van het asielzoekerscentrum;*
- *Bij voorkeur aanbrengen van een grondophoging van circa 3 meter naast de omheining.*

We geven hier op deze wijze uitvoering aan:

- De ontsluiting van het azc is via de parallelweg Graafseweg. Er komt geen ontsluiting via de Korte Smallesteeg, ook niet voor voetgangers of calamiteiten. Het is een openbare weg, dus het is voor niemand verboden om hier te lopen. Maar de weg is doodlopend en er zijn en komen geen verblijfsmogelijkheden (openbaar grasveld of iets dergelijks) daarmee is het geen logische plek om te lopen of te verblijven.
- Er komt een omheining rondom het azc-terrein.
- Er komt een grondwal van circa 3,5 meter hoog aan de spoorzijde en de zijde van de Korte Smallesteeg.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Tegen het besluit over de omgevingsvergunning is nog bezwaar en beroep mogelijk.

Belanghebbenden kunnen eventueel bezwaar maken tegen de vergunningverlening, en daarna is ook nog beroep en hoger beroep mogelijk. Dit zou kunnen leiden tot vertraging, mede afhankelijk van aard en inhoud van de bezwaren.

Financiële gevolgen

De realisatie van het azc is voor de gemeente budgetneutraal: het COA betaalt alle kosten via de huurinkomsten die we gaan ontvangen voor het terrein en de gebouwen. Het COA gaat een kostprijs dekkende huur betalen aan de gemeente in de 10 jaar dat het azc in gebruik is.

Communicatie

We informeren de klankbordgroep over de ingediende aanvraag en we blijven de klankbordgroep informeren over alle tussenstappen in het proces. Andere geïnteresseerden informeren we rondom mijlpalen. Ook houden we de informatie op www.wijchen.nl/asiel actueel.

Inwonersparticipatie

De klankbordgroepen voor omwonenden en voor omliggende bedrijven zijn (op hun eigen verzoek) samengevoegd tot één klankbordgroep. In september komen we weer bij elkaar. Dat is vóórdat we een omgevingsvergunning verlenen. Tijdens deze bijeenkomst leggen we uit welke onderzoeken we hebben gedaan, en wat de uitkomst daarvan is. Ook laten we zien hoe we hun aandachtspunten hebben verwerkt in het schetsontwerp. Ook daarna blijven we in gesprek met de klankbordgroep. Bijvoorbeeld over het maken van een veiligheidsplan. Zodra het azc in gebruik genomen wordt, neemt het COA het voorzitterschap van de klankbordgroep over.

Uitvoering of Vervolgstappen

- Het college kan op basis van uw advies de BOPA gaan verlenen.
- Belanghebbenden kunnen eventueel bezwaar maken tegen de BOPA.
- Het is een 'gefaseerde BOPA' en dit is de 1^e fase, deze gaat over de ruimtelijke aanvaardbaarheid. We vragen later nog de 2^e fase BOPA aan, voor het gedetailleerde ontwerp van de gebouwen (samen met de technische bouwactiviteit). U hoeft geen advies te geven over de 2^e fase, mits deze past binnen de randvoorwaarden van de 1^e fase.
- Najaar 2026: We starten de aanbesteding en we gaan een samenwerkingsovereenkomst sluiten met het COA. Deze overeenkomst wordt vooraf aan uw raad voorgelegd voor wensen en bedenkingen.

Geheimhouding

Niet van toepassing.